

Ved Folkethingsmanden for Aalborg Amts 1ste Kreds (Sable) har jeg modtaget en Adresse til Rigsdagen fra 68 Beboere i Østerhassing Sogn, Aalborg Amt, hvortil de tiltræde Folkethingets Fleertals Opfattelse i den tidligere Samling af de Geistliges Stilling til Værnepligtsloven.

Ved Folkethingsmanden for Randers Amts 5te Valgfreds (S. Andersen) har jeg modtaget Exemplarer af et Skrift, betitlet: „Indkomst- og Leilighedskat paa Landet, med særligt Hensyn til Randers Amt“, hvilket Skrift den nævnte ærede Folkethingsmand har begjært henlagt i Kæsesalen; denne Begjæring vil blive efterkommen.

Efter Dagsordenen gik man derpaa over til Afgjorelse af Formandens Forslag til Behandlingsmaaden af Forslag til Beslutning af Folkethinget.

Formanden: Formandens Forslag gaaer, som det vil erindres, ud paa, at det af 29 Folkethingsmænd indgivne Forslag til Beslutning af Folkethinget undergives en eneste Behandling, med Afgang for Medlemmerne til at stille Ændringsforslag til Forslaget.

Uden Forhandling og Afstemning vedtoges Formandens ovenstaaende Forslag.

Formanden: Jeg skal ikke for Tiden angive nogen Tidsfrist for Indgivelsen af Ændringsforslag, forsaavidt ærede Medlemmer maatte agte at stille saadanne, til det nævnte Forslag til Beslutning, men først, naar det foreliggende Forslag til en Adresse er behandlet, vil jeg angive, inden hvilken Tid de skulle være indleverede.

Den følgende Sag paa Dagsordenen var: Første Behandling af „Forslag til Lov om Værnepligt“. (Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 1391 ff.)

M. C. Hansen: Jeg skal ikke trætte Thinget med nogen lang Udtalelse, da denne Sag jo er temmelig bekendt fra forrige Aar, og jeg skal derfor heller ikke fordybe mig i dens Historie. Vi vide Alle, at den sidst

hovedsagligt strandede paa et eneste Punkt, nemlig det, som nu igjen her kommer frem i § 38, idet nemlig Folkethinget og Landsthinget ikke kunde komme overens om Værnepligten for Præster, og det er ogsaa kun med Hensyn til dette ene Punkt, at jeg skal tillade mig et Par Bemærkninger. Naar jeg tidligere har stemt for, at Præster ligesaa vel som andre Statsborgere selv skulde aftjene deres Værnepligt, og naar jeg fremdeles agter at gjøre dette, skeer det ingenlunde, fordi jeg er en Uven af Præsterne eller af Præstestanden, men det skeer væsentlig af Hensyn til, at jeg gjerne vilde bidrage Mit til, at Præsterne maatte komme til at staae i et Forhold til deres Menigheder, som var mere ønskeligt end det, der nu finder Sted. Jeg skal ikke fordybe mig i en Undersøgelse af Grunden, hvorfor Forholdet mellem Præsten og hans Menighed mange Steder ikke er saa godt, som det burde være; det er Noget, som ikke hører herhen, men jeg skal kun sige, at man ikke fra Lovgivningsmagtens Side bør søge at gjøre dette Forhold endnu uhyggeligere, hvad vi efter min Formening gjøre, naar vi selv skabe en Kaste af Præstestanden og selv sætte Præsterne til at staae udenfor de egentlige Statsborgere, idet vi enten ganske eller for en Deel fritage dem for den Pligt, som paahviler alle andre Statsborgere, nemlig at aftjene deres Værnepligt. Det vil ingenlunde bidrage til noget godt Forhold, om en slig Fritagelse skal finde Sted. Det er dog ikke fordi jeg mener, at denne Bestemmelse vil faae nogen særlig praktisk Betydning, at jeg fremfører disse Bemærkninger, thi jeg tror meget gjerne, at Præsten kun i faa, ja endog kun i ganske faa Tilfælde, vil komme ind for at aftjene sin Værnepligt. Jeg veed meget godt, at det hidtil har været saaledes, at en Mand først i en modnere Alder er kaldt til præstelig Virksomhed, og efter det store Antal theologiske Candidater, der nu findes, kan man heller ikke, i ethvert Fald ikke i den nærmeste Fremtid, vente, at der vil skee Befordring til Præsteembeder her i Landet af Mænd, som ikke iforveien have aftjent deres Værnepligt; men selv om det skulde blive Tilfældet, tvivler jeg ingenlunde om, at det skeer